

Міністерство освіти і науки України

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства освіти і науки України

від « » р. №

Стандарт професійної (професійно-технічної) освіти

СП(ПТ)О 6121. ОА.01.20 – 2020
(позначення стандарту)

Професія: Оператор тваринницьких комплексів та механізованих ферм

Код – 6121

Професійні кваліфікації:

Оператор тваринницьких комплексів та механізованих ферм 2-го розряду;

Оператор тваринницьких комплексів та механізованих ферм 4-го розряду;

Оператор тваринницьких комплексів та механізованих ферм 5-го розряду;

Оператор тваринницьких комплексів та механізованих ферм 6-го розряду

Видання офіційне

Київ 2020

Інформація про робочу групу

Розробники

Дорош Василь Степанович – директор Навчально-методичного центру професійно-технічної освіти у Вінницькій області;

Слічний Юрій Олександрович – методист Навчально-методичного центру професійно-технічної освіти у Вінницькій області;

Куца Оксана Василівна – заступник директора з навчально-виробничої роботи Вищого професійного училища №41 м. Тульчин;

Лемчук Олексій Володимирович – викладач професійно – теоретичної підготовки Вищого професійного училища №41 м. Тульчин;

Прущак Віктор Іванович – викладач професійно – теоретичної підготовки Вищого професійного училища №41 м. Тульчин;

Траченко Олег Сергійович - майстер виробничого навчання Вищого професійного училища №41 м. Тульчин;

Кішик Юрій Дмитрович – голова асоціації фермерів і приватних власників Тульчинського району, голова СФГ «Господар» с. Тарасівка Тульчинського району.

Науковий консультант

Паржницький Віктор Валентинович – начальник відділу науково-методичного забезпечення професійної освіти Державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти» МОН України, канд. пед. наук.

Літературний редактор

Лобанова Ольга Миколаївна – викладач української мови та літератури ВПУ №41 м. Тульчина.

Технічний редактор

Кравець Юрій Іванович – державний експерт Директорату професійної освіти Міністерства освіти і науки України.

Керівник робочої групи

Дорош Василь Степанович – директор Навчально-методичного центру професійно-технічної освіти у Вінницькій області.

Загальні положення

Стандарт професійної (професійно-технічної) освіти (далі – СП(ПТ)О) з професії 6121 «Оператор тваринницьких комплексів та механізованих ферм» розроблено відповідно до:

- законів України «Про освіту», «Про професійну (професійно-технічну) освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про професійний розвиток працівників», «Про організації роботодавців, їх об'єднання, права і гарантії їх діяльності»;
- Положення про Міністерство освіти і науки України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 р. № 630;
- кваліфікаційної характеристики професії «Оператор тваринницьких комплексів та механізованих ферм» (Випуск 2 «Сільське господарство та пов'язані з ним послуги», розділу «Тваринництво», Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників, затвердженого наказом Міністерства аграрної політики України від 7 червня 2004р. №212),
- вимог, передбачених пунктом 7 «Загальних положень» Випуску 1 «Професії працівників, що є загальними для всіх видів економічної діяльності» ДКХП;
- Рамкової програми ЄС щодо оновлених ключових компетентностей для навчання протягом життя, схваленої Європейським парламентом і Радою Європейського Союзу 17 січня 2018 року;
- інших нормативно-правових актів.

СП(ПТ)О є обов'язковим для виконання усіма закладами професійної (професійно-технічної) освіти, підприємствами, установами та організаціями, незалежно від їх підпорядкування та форми власності, що здійснюють (або забезпечують) підготовку, перепідготовку, підвищення кваліфікації кваліфікованих робітників.

Стандарт професійної (професійно-технічної) освіти містить:

- титульну сторінку;
- інформацію про робочу групу з розроблення СП(ПТ)О;
- загальні положення щодо реалізації СП(ПТ)О;
- сферу професійної діяльності випускника;
- загальнопрофесійний навчальний блок, що містить перелік загальнопрофесійних і ключових компетентностей та їх зміст;
- перелік навчальних модулів та професійних компетентностей для кожної кваліфікації;
- вимоги до кожної професійної кваліфікації;
- вимоги до освітнього, освітньо-кваліфікаційного рівня, професійної кваліфікації вступника;
- типовий навчальний план для кожної кваліфікації;

перелік основних засобів навчання для кожної кваліфікації.

Загальні вимоги щодо реалізації СП(ПТ)О

Підготовка кваліфікованих робітників за професією 6121 «Оператор тваринницьких комплексів та механізованих ферм» включає первинну професійну підготовку, професійну (професійно-технічну) освіту, перепідготовку та підвищення кваліфікації. Підготовка за професією ґрунтується на компетентнісному підході та структурується за модульним принципом.

Навчальний модуль – логічно завершена складова СП(ПТ)О, що формується на основі кваліфікаційної характеристики, містить навчальний матеріал, необхідний для набуття професійних, загальнопрофесійних і ключових компетентностей з урахуванням потреб роботодавців, сучасних технологій, новітніх матеріалів.

Структура навчального модуля включає перелік компетентностей та їх зміст. Засвоєння навчального модуля може підтверджуватися відповідним документом (сертифікат/посвідчення/свідоцтво), що видається закладом професійної (професійно-технічної) освіти, підприємством, установою чи організацією, незалежно від їх підпорядкування та форми власності, які здійснюють підготовку кваліфікованих робітників.

СП(ПТ)О визначає три групи компетентностей: загальнопрофесійні, ключові та професійні.

Загальнопрофесійні компетентності – знання та уміння, що є загальними (спільними) для всіх кваліфікацій в межах професії.

Ключові компетентності – загальні здібності й уміння (психологічні, когнітивні, соціально-особистісні, інформаційні, комунікативні тощо), що дають змогу особі розуміти ситуацію, досягати успіху в особистісному і професійному житті, набувати соціальної самостійності та забезпечують ефективну професійну й міжособистісну взаємодію.

Загальнопрофесійні та ключові компетентності набуваються у **логічній послідовності впродовж строку освітньої програми** та можуть розвиватися у процесі навчання протягом усього життя шляхом формального, неформального та інформального навчання.

Професійна компетентність – здатність особи в межах визначених повноважень застосовувати спеціальні знання, уміння та навички, виявляти відповідні моральні та ділові якості для належного виконання встановлених завдань і обов'язків, навчання, професійного та особистісного розвитку.

Професійні компетентності дають особі змогу виконувати трудові функції, швидко адаптуватися до змін у професійній діяльності та є складовими відповідної професійної кваліфікації.

Тривалість професійної підготовки встановлюється відповідно до освітньої програми в залежності від виду підготовки та визначається робочим навчальним планом.

При організації перепідготовки, професійного (професійно-технічного) навчання або навчанні на виробництві строк професійного навчання може бути скороченим з урахуванням наявності документів про освіту, набутого досвіду (неформальна чи інформальна освіта) та визначається за результатами вхідного контролю. Вхідний контроль знань, умінь та навичок здійснюється відповідно до законодавства.

Навчальний час здобувача освіти визначається обліковими одиницями часу, передбаченого для виконання освітніх програм закладів професійної (професійно-технічної) освіти.

Навчальний (робочий) час здобувача освіти в період проходження виробничої практики встановлюється залежно від режиму роботи підприємства, установи, організації згідно з законодавством.

Професійно-практична підготовка здійснюється в навчальних майстернях, лабораторіях, навчально-виробничих дільницях та безпосередньо на робочих місцях підприємств, установ, організацій.

Типовий навчальний план підготовки кваліфікованих робітників за професійною кваліфікацією включає розподіл навчального навантаження між загальнопрофесійною, професійно-теоретичною та професійно-практичною підготовкою; консультації; кваліфікаційну атестацію. У типовому навчальному плані визначено загальну кількість годин для оволодіння кожною професійною кваліфікацією та розподіл годин між навчальними модулями.

Робочі навчальні програми підготовки кваліфікованих робітників для кожної професійної кваліфікації розробляються самостійно закладами професійної (професійно-технічної) освіти, підприємствами, установами та організаціями, що здійснюють підготовку (підвищення кваліфікації) кваліфікованих робітників.

Робочі навчальні плани та програми для підготовки кваліфікованих робітників розробляються закладами професійної (професійно-технічної) освіти за погодженням із роботодавцями та органами управління освітою на основі СП(ПТ)О.

Робочі навчальні плани підготовки кваліфікованих робітників визначають графік освітнього процесу, навчальні предмети, їх погодинний розподіл та співвідношення між загальнопрофесійною, професійно-теоретичною та професійно-практичною підготовкою.

Робочі навчальні програми для підготовки кваліфікованих робітників визначають зміст навчальних предметів відповідно до компетентностей та тематичний погодинний розподіл відповідно до робочих навчальних планів.

Перелік основних засобів навчання за кожною професійною кваліфікацією розроблено відповідно до потреб роботодавців, сучасних технологій та матеріалів.

За результатами здобуття кожної професійної кваліфікації проводиться державна кваліфікаційна атестація, що передбачає оцінювання набутих компетентностей та визначається параметрами: «знає – не знає»; «уміє – не вміє». Поточне оцінювання проводиться відповідно до чинних нормативно-правових актів.

Заклади професійної (професійно-технічної) освіти організують та здійснюють поточний, тематичний, проміжний і вихідний контроль знань, умінь та навичок здобувачів освіти, їх кваліфікаційну атестацію. Представники роботодавців, їх організацій та об'єднань можуть долучатися до тематичного, вихідного контролю знань, умінь та навичок здобувачів освіти та безпосередньо беруть участь у кваліфікаційній атестації.

Після завершення навчання кожен здобувач освіти повинен уміти самостійно виконувати всі роботи, передбачені кваліфікаційною характеристикою, технологічними умовами і нормами, встановленими у галузі.

Навчання з охорони праці проводиться відповідно до вимог чинних нормативно-правових актів з питань охорони праці. При складанні робочих навчальних планів та програм необхідно врахувати, що при первинній професійній підготовці на вивчення предмета «Охорона праці» потрібно виділити не менше 30 годин навчального часу, а при підвищенні кваліфікації та перепідготовці – не менше 15 годин (п.2.3. Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці, затвердженого наказом Державного комітету України з нагляду за охороною праці від 26.01.2005 № 15, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 15 лютого 2005 р. за № 231/10511).

Питання з охорони праці, що стосуються технологічного виконання робіт, застосування матеріалів, обладнання чи інструментів включаються до робочих навчальних програм з предметів спецтехнологій та матеріалознавства.

До самостійного виконання робіт здобувачі освіти допускаються лише після навчання й перевірки знань з охорони праці.

Кваліфікаційна пробна робота проводиться за рахунок часу, відведеного на виробничу практику. Перелік кваліфікаційних пробних робіт розробляється закладами професійної (професійно-технічної) освіти, підприємствами, установами та організаціями відповідно до вимог кваліфікаційної характеристики, потреб роботодавців галузі, сучасних технологій та новітніх матеріалів.

Критерії кваліфікаційної атестації випускників розробляються закладом освіти разом з роботодавцями і ґрунтуються на компетентнісному підході відповідно до вимог кваліфікаційної характеристики, потреб роботодавців галузі,

сучасних технологій та новітніх матеріалів і погоджуються з регіональними органами освіти.

Присвоєння кваліфікацій проводиться державною кваліфікаційною комісією відповідно до Положення про порядок кваліфікаційної атестації та присвоєння кваліфікації особам, які здобувають професійно-технічну освіту, що затверджене спільним наказом Міністерства праці та соціальної політики України і Міністерства освіти України від 31.12.1998 № 201/469.

Здобувачу освіти, який при первинній професійній підготовці опанував відповідну освітню програму й успішно пройшов кваліфікаційну атестацію, присвоюється освітньо-кваліфікаційний рівень «кваліфікований робітник» та видається диплом кваліфікованого робітника державного зразка.

Здобувачу освіти, який при первинній професійній підготовці за відповідною освітньою програмою достроково припиняє навчання, присвоюється професійна кваліфікація за результатами проміжної (поетапної) кваліфікаційної атестації та видається свідоцтво державного зразка про присвоєння професійної кваліфікації.

Особі, яка при перепідготовці або професійному (професійно-технічному) навчанні опанувала відповідну освітню програму та успішно пройшла кваліфікаційну атестацію, видається свідоцтво про присвоєння професійної кваліфікації.

Особі, яка при підвищенні кваліфікації опанувала відповідну освітню програму та успішно пройшла кваліфікаційну атестацію, видається свідоцтво про підвищення професійної кваліфікації.

Сфера професійної діяльності:

КВЕД ДК 009:2010

Секція А Сільське господарство, мисливство, лісове господарство

розділ 01 Сільське господарство, мисливство та надання пов'язаних із ними послуг

група 01.4 Тваринництво

клас 01.41 Розведення великої рогатої худоби молочних порід

клас 01.43 Розведення коней та інших тварин родини конячих

Загальнопрофесійний блок

Перелік та зміст загальнопрофесійних і ключових компетентностей

№ з/п	Найменування компетентності	Зміст компетентностей
1	Підприємницька компетентність	Знати: <ul style="list-style-type: none"> - основні економічні поняття; - принципи побудови бізнес-плану підприємства; - відносини та явища, які виникають між суб'єктами економіки (підприємствами, державою та громадянами); - роль сільського господарства для держави; - закони, що регулюють діяльність сільського господарства;

		<p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - розрізняти відносини між суб'єктами економіки; - розробити спрощену схему бізнес-плану; - розрахувати валовий дохід, загальні витрати, прибуток та рентабельність підприємств; - орієнтуватися в законах, що регулюють діяльність сільського господарства
2	Громадянські, соціальні та навчальні компетентності	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - основи трудового законодавства; - основні трудові права та обов'язки працівників; - основні поняття трудового договору (контракту); - соціальні гарантії та соціальний захист на підприємстві; - види та порядок надання відпусток; - способи вирішення трудових спорів; <p>Здатність:</p> <ul style="list-style-type: none"> - працювати в команді; - відповідально ставитися до професійної діяльності; - самостійно приймати рішення; - діяти в нестандартних ситуаціях; - планувати трудову діяльність; - знаходити та набувати нових знань, умінь і навичок; - визначати навчальні цілі та способи їх досягнення; - оцінювати власні результати навчання, навчатися впродовж життя; - використовувати професійну лексику та термінологію; - дотримуватися професійної етики та етикету; - запобігати виникненню конфліктних ситуацій; - дотримуватись трудового законодавства, відстоювати свої трудові права.
3	Інформаційно-комунікаційна компетентність	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - програми для створення текстових документів, мультимедійних презентацій та публікацій; - загальні відомості про локальні та глобальні комп'ютерні мережі; - формати зберігання, типи графічних файлів, методи стиснення даних у графічних файлах, системи опрацювання графічної інформації. <p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - працювати з текстовими, табличними редакторами та у мережі Інтернет для потреб професії. - здійснювати роботу з комп'ютерними презентаціями та публікаціями; - користуватись електронною поштою;
4	Компетентність у сфері охорони праці	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - нормативно-правові акти з питань охорони праці; - основи безпеки праці в галузі; - правила пожежної та вибухобезпеки; - правила електробезпеки; - правила виробничої санітарії та гігієни; - вимоги інструкцій підприємства з охорони праці; - правила та засоби надання долікарської допомоги

		<p>потерпілим у разі нещасних випадків.</p> <p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - визначати необхідні засоби індивідуального та колективного захисту, їх справність, правильно їх застосовувати; - застосовувати первинні засоби пожежогасіння; - надавати долікарську допомогу потерпілим у разі нещасних випадків; - використовувати, в разі необхідності, засоби попередження й усунення природних та непередбачених виробничих негативних явищ (пожежі, аварії, повені тощо).
5	Енергоефективна та екологічна компетентність	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - основи енергоефективності; - способи ефективного використання матеріалів та ресурсів в професійній діяльності та в побуті; - основи раціонального використання, відтворення і збереження природних ресурсів; <p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - раціонально використовувати енерго- та паливо-мастильні матеріали; - раціонально і ефективно експлуатувати обладнання; - дотримуватись заходів з охорони довкілля, збалансованого природного користування при здійснення професійної діяльності.
6	Технологічна компетентність (основи анатомії та фізіології тварин, зоогієни і ветеринарної профілактики, корми)	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - основи анатомії та фізіології тварин; - породи та продуктивність тварин в регіоні; - основи зоогієни і ветеринарної профілактики; - класифікацію кормів, основи нормованої годівлі <p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - розрізняти породи та категорії тварин; - розрізняти види кормів; - дотримуватись вимог зоогієни і ветеринарної профілактики

Професійна кваліфікація: оператор тваринницьких комплексів та механізованих ферм 2-го розряду

Перелік навчальних модулів та професійних компетентностей

№ з/п	Код модуля	Назва навчального модуля	Назва професійної компетентності
1	ОТКМФ-2.1	Виконання простих робіт з догляду за тваринами	<ol style="list-style-type: none"> 1. Приймання великої рогатої худоби та коней; 2. Збереження великої рогатої худоби та коней під час чергування; ~~3.~~ Забивання тварин; 4. Годування, напування хворих тварин
2	ОТКМФ-2.2	Нагляд за обладнанням	<ol style="list-style-type: none"> 1. Стеження за роботою механізмів, викликання спеціалістів для ремонту несправних механізмів

Вимоги до професійної кваліфікації: оператор тваринницьких комплексів та механізованих ферм 2-го розряду

1. Кваліфікаційна характеристика

Завдання та обов'язки. Приймає велику рогату худобу та коней і забезпечує їх збереження під час чергування, у разі потреби забиває тварин. Годує, напуває хворих тварин. Стежить за роботою механізмів. Викликає чергового слюсаря або електромонтера для ремонту несправних механізмів. Додержується правил і норм охорони праці виробничої санітарії та протипожежного захисту.

Повинен знати: основні вимоги до умов утримання тварин у разі механізації виробничих процесів; правила технічної експлуатації засобів механізації; ознаки найпоширеніших хвороб і основні способи надання першої допомоги тваринам, що захворіли і постраждали; правила і норми охорони праці, виробничої санітарії та протипожежного захисту.

Кваліфікаційні вимоги. Повна загальна середня освіта. Професійна підготовка на виробництві. Без вимог до стажу роботи.

2. Вимоги до освітнього, освітньо-кваліфікаційного рівнів, професійної кваліфікації осіб, які навчатимуться за кваліфікацією оператора тваринницьких комплексів та механізованих ферм 2 розряду

2.1. При вступі на навчання

Повна або базова загальна середня освіта.

2.2. Після закінчення навчання

Повна або базова загальна середня освіта, професійна (професійно-технічна) освіта або професійна підготовка на виробництві, освітньо-кваліфікаційний рівень «кваліфікований робітник» за кваліфікацією оператора тваринницьких комплексів та механізованих ферм 2-го розряду.

3. Типовий навчальний план

Професійна кваліфікація: оператор тваринницьких комплексів та механізованих ферм 2-го розряду

Загальний фонд навчального часу –281 годин

№ з/п	Напрямок підготовки	Всього годин	ЗПБ	ОТКМФ-2.1	ОТКМФ-2.2
1	Загальнопрофесійна підготовка	75	75		
2.	Професійно-теоретична підготовка	50		40	10
3.	Професійно-практична підготовка	129		92	37
4.	Кваліфікаційна пробна робота	7			
5.	Консультації	20			
6.	Державна кваліфікаційна атестація	7			
7	Загальний обсяг навчального часу (без п.п.4.5)	261	83	132	47

Примітки

1. Кваліфікаційна пробна робота виконується за рахунок часу, відведеного на професійно-практичну підготовку.
2. Години, відведені на консультації, враховуються в загальному фонді навчального часу.

4.Перелік основних засобів навчання

№ п/п	Найменування	Кількість на групу з 15 осіб		Примітка
		Для індивідуального користування	Для групового користування	
Технологічне обладнання і машини для підготовки й роздавання кормів				
1.	Подрібнювач – змішувач		1	
2.	Навантажувач силосу і сінажу		1	
3.	Фуражир		1	
4.	Транспортери		1	
5.	Завантажувач кормів		1	
6.	Кормороздавач		1	
7.	Роздавач – змішувач		1	
Обладнання для створення мікроклімату				
1.	Теплогенератор		1	
2.	Електрокалориферна установка		1	
3.	Комплект обладнання “Клімат”		1	
Машини та обладнання для прибирання та утилізації гною				
1.	Транспортер		1	
2.	Скреперна установка		1	
3.	Гноєнавантажувач ковшовий		1	
4.	Насос для гною		1	
Загально фермерські машини та обладнання, водопостачання і напування тварин				
1.	Автоматична напувалка		30	
2.	Автонапувалка групова з електропідігрівом	3	1	
Моделі, макети, муляжі				
1.	Муляж корови		3	
2.	Муляж коня		1	
3.	Макет фуражира		1	
4.	Макет кормороздавача		1	
5.	Макет кормоцеху		1	
6.	Макет котла пароутворювача		1	
7.	Макет подрібнювача змішувача		1	

Професійна кваліфікація: оператор тваринницьких комплексів та механізованих ферм 4-го розряду

Перелік навчальних модулів та професійних компетентностей

№ з/п	Код модуля	Назва навчального модуля	Назва професійної компетентності
1.	ОТКМФ-4.1	Догляд за тваринами	<ol style="list-style-type: none"> 1. Догляд за відгодівельним та випасним поголів'ям великої рогатої худоби й коней; 2. Інтенсивна відгодівля тварин; 3. Вирощування молодняка високих вагових кондицій; 4. Годівля, напування, випасання, чищення тварин 5. Постачання, приготування та роздавання кормів 6. Приймання, зважування та перегін худоби, завантаження в транспортний засіб 7. Прибирання гною, заміна підстилок, прибирання приміщення, стійла, проходів
2.	ОТКМФ-4.2	Обслуговування обладнання	<ol style="list-style-type: none"> 1. Контролювання роботи застосовуваних механізмів 2. Технічне обслуговування устаткування, підналагоджування механізмів та устаткування 3. Усунення дрібних несправностей обладнання
3	ОТКМФ-4.3	Виконання санітарно-ветеринарних робіт	<ol style="list-style-type: none"> 1. Надання першої ветеринарної допомоги тваринам 2. Проведення дезінфекції приміщень

Вимоги до професійної кваліфікації: оператор тваринницьких комплексів та механізованих ферм 4-го розряду

1.Кваліфікаційна характеристика

Завдання та обов'язки. Виконує механізовані роботи з догляду за відгодівельним та випасним поголів'ям великої рогатої худоби й коней. Проводить інтенсивну відгодівлю тварин, вирощує молодняка високих вагових кондицій. Годує, напуває, випасає, чистить тварин. Постачає, підготовляє та роздає корми. Вичищає гній, замінює підстилку, прибирає приміщення, стійла, проходи. Контролює роботу застосовуваних механізмів. Проводить технічне обслуговування устаткування, підналагоджує механізми та устаткування й усуває дрібні несправності. Надає першу ветеринарну допомогу тваринам, які захворіли. Приймає, зважує та переганяє худобу. Проводить дезінфекцію приміщень. Додержується правил і норм охорони праці, виробничої санітарії та протипожежного захисту.

Повинен знати: правила догляду за худобою в умовах механізації; методи

інтенсивної відгодівлі та вирощування молодняка високих вагових кондицій; будову та правила технічної експлуатації засобів механізації; найпоширеніші хвороби та основні способи надання першої ветеринарної допомоги тваринам, що захворіли; способи та правила випасання худоби; порядок та норму згодовування травостою і правила використання пасовищ; основні корми та їх кормову цінність; способи підготовки кормів до згодовування; потребу тварин у білку, вітамінах та мінеральних речовинах; будову дезінфекційних установок; правила і норми охорони праці, виробничої санітарії та протипожежного захисту.

Кваліфікаційні вимоги. Професійно-технічна освіта. Підвищення кваліфікації. Стаж роботи за професією оператора тваринницьких комплексів та механізованих ферм 2 розряду — не менше 1 року.

2. Вимоги до освітнього, освітньо-кваліфікаційного рівнів, професійної кваліфікації осіб, які навчатимуться за кваліфікацією оператора тваринницьких комплексів та механізованих ферм 4 розряду

2.1. При вступі на навчання

Повна або базова загальна середня освіта.

2.2. Після закінчення навчання

Повна або базова загальна середня освіта, професійна (професійно-технічна) освіта або професійна підготовка на виробництві, освітньо-кваліфікаційний рівень «кваліфікований робітник» за кваліфікацією оператора тваринницьких комплексів та механізованих ферм 4-го розряду.

3. Типовий навчальний план

Професійна кваліфікація: оператор тваринницьких комплексів та механізованих ферм 4-го розряду

Загальний фонд навчального часу – 473 годин

№ з/п	Напрямок підготовки	Всього годин	ОТКМФ-4.1	ОТКМФ-4.2	ОТКМФ-4.3
1	Загально професійна підготовка				
2.	Професійно-теоретична підготовка	125	86	24	15
3.	Професійно-практична підготовка	329	237	51	41
4.	Кваліфікаційна пробна робота	7			
5.	Консультації	12			
6.	Державна кваліфікаційна атестація	7			
7	Загальний обсяг навчального часу (без п.п..4.5)	461	323	75	56

Примітки

1. Кваліфікаційна пробна робота виконується за рахунок часу, відведеного на професійно-практичну підготовку.
2. Години, відведені на консультації, враховуються в загальному фонді навчального часу.

4.Перелік основних засобів навчання

№ п/п	Найменування	Кількість на групу з 15 осіб		Примітка
		Для індивідуального користування	Для групового користування	
Технологічне обладнання і машини для підготовки й роздавання кормів				
1.	Подрібнювач – змішувач		1	
2.	Навантажувач силосу і сінажу		1	
3.	Фуражир		1	
4.	Транспортери		1	
5.	Завантажувач кормів		1	
6.	Кормороздавач		1	
7.	Роздавач – змішувач		1	
Обладнання для створення мікроклімату				
1.	Теплогенератор		1	
2.	Електрокалориферна установка		1	
3.	Комплект обладнання “Клімат”		1	
Машини та обладнання для прибирання та утилізації гною				
1.	Транспортер		1	
2.	Скреперна установка		1	
3.	Гноєнавантажувач ковшовий		1	
4.	Насос для гною		1	
Загально фермерські машини та обладнання, водопостачання і напування тварин				
1.	Автоматична напувалка		30	
2.	Автонапувалка групова з електропідігрівом	3	1	
Моделі, макети, муляжі				
1.	Муляж корови		3	
2.	Муляж коня		1	
3.	Макет фуражира		1	
4.	Макет кормороздавача		1	
5.	Макет кормоцеху		1	
6.	Макет котла пароутворювача		1	
7.	Макет подрібнювача змішувача		1	

Професійна кваліфікація: оператор тваринницьких комплексів та механізованих ферм 5-го розряду

Перелік навчальних модулів та професійних компетентностей

№ з/п	Код модуля	Назва навчального модуля	Назва професійної компетентності
1.	ОТКМФ-5.1	Догляд за тваринами	<ol style="list-style-type: none"> 1. Догляд за дійними та яловими коровами; 2. Догляд за маточним стадом у м'ясному тваринництві; 3. Догляд за коровами-годувальницями; 4. Догляд за молодняком віком до 6 місяців 5. Відгодовування худоби та коней збалансованими та поживними кормами 6. Годування, напування й чищення тварин 7. Контролювання правильного розміщення корів у секціях 8. Проведення моціону тварин
2	ОТКМФ-5.2	Виконання репродуктивних робіт	<ol style="list-style-type: none"> 1. Вживання заходів щодо підвищення молочної продуктивності корів, збільшення виходу телят та поліпшення їх збереження 2. Доправлення корів із секцій до та від доїльних установок, допомога тваринникам доїти корів під час отелення 3. Виявлення тварин в охоті 4. Доправлення корів на пункти штучного осіменіння та у корівник 5. Стеження за тільними коровами 6. Приймання телят 7. Підбирання корів-годувальниць для телят
3	ОТКМФ-5.3	Виконання санітарно-ветеринарних робіт	<ol style="list-style-type: none"> 1. Допомога у лікуванні і проведенні ветеринарної обробки тварин

Вимоги до професійної кваліфікації: оператор тваринницьких комплексів та механізованих ферм 5-го розряду

1. Кваліфікаційна характеристика

Завдання та обов'язки. Виконує механізовані роботи з догляду за дійними та яловими коровами на комплексах і механізованих фермах, маточним стадом у м'ясному тваринництві, коровами-годувальницями, ремонтним молодняком, телятами профілакторного та молочного періодів віком до 4-6 місяців на механізованих фермах. Вживає заходів щодо підвищення молочної продуктивності корів, збільшення виходу телят та поліпшення їх збереження, годівлі худоби збалансованими за поживними речовинами кормами. Годує, напуває, чистить тварин. Підганяє корів із секцій до доїльної установки. Виганяє їх з доїльної установки. Контролює правильне розміщення корів у секціях. Виявляє тварин в охоті. Виявляє та відсортовує хворих корів. Відгодовує велику рогату худобу та коней на державних тваринницьких

комплексах і відгодівельних майданчиках. Допомогає підганяти корів на пункти штучного осіменіння та відганяти в корівник. Підбирає корів-годувальниць для телят. Допомогає лікувати і проводити ветеринарну обробку тварин, стежить за тільними коровами. Приймає телят і допомагає тваринникам доїти корів під час отелення. Проводить моціони та прогулянки тварин. Додержується правил і норм охорони праці, виробничої санітарії та протипожежного захисту.

Повинен знати: будову застосовуваних на фермах механізмів; порядок проведення щоденних та періодичних технічних обслуговувань механізмів; основні вимоги та прогресивні методи утримання дійного та відгодівельного стада, корів-годувальниць і телят у зимову та літню пору; правила одержання молока високої якості, догляду за тільними та новотільними коровами; правила прийому отелень; особливості технології утримання та вирощування молодняка в приміщеннях різних типів; методи підвищення продуктивності обслуговуваного поголів'я худоби; профілактику захворювання дорослого поголів'я і телят; основні вимоги зоотехнії під час комплектування телят у групи; правила застосування мікроелементів; правила ведення племінного та зоотехнічного обліку; технологію виробництва продуктів тваринництва на промисловій основі; правила і норми охорони праці, виробничої санітарії та протипожежного захисту.

Кваліфікаційні вимоги. Професійно-технічна освіта. Підвищення кваліфікації. Стаж роботи за професією оператора тваринницьких комплексів та механізованих ферм 4 розряду — не менше 1 року.

2. Вимоги до освітнього, освітньо-кваліфікаційного рівнів, професійної кваліфікації осіб, які навчатимуться за кваліфікацією оператора тваринницьких комплексів та механізованих ферм 5 розряду

2.1. При вступі на навчання

Повна або базова загальна середня освіта.

2.2. Після закінчення навчання

Повна або базова загальна середня освіта, професійна (професійно-технічна) освіта або професійна підготовка на виробництві, освітньо-кваліфікаційний рівень «кваліфікований робітник» за кваліфікацією оператора тваринницьких комплексів та механізованих ферм 5-го розряду.

3. Типовий навчальний план

Професійна кваліфікація: оператор тваринницьких комплексів та механізованих ферм 5-го розряду

Загальний фонд навчального часу –210 годин

№ з/п	Напрямок підготовки	Всього годин	ОТКМФ-5.1	ОТКМФ-5.2	ОТКМФ-5.3
1	Загальнопрофесійна підготовка				

2.	Професійно-теоретична підготовка	62	40	17	5
3.	Професійно-практична підготовка	129	84	32	13
4.	Кваліфікаційна пробна робота	7			
5.	Консультації	12			
6.	Державна кваліфікаційна атестація	7			
7	Загальний обсяг навчального часу (без п.п. 4.5)	198	124	49	18

Примітки

1. Кваліфікаційна пробна робота виконується за рахунок часу, відведеного на професійно-практичну підготовку.
2. Години, відведені на консультації, враховуються в загальному фонді навчального часу.

4. Перелік основних засобів навчання

№ п/п	Найменування	Кількість на групу з 15 осіб		Примітка
		Для індивідуального користування	Для групового користування	
Технологічне обладнання і машини для підготовки й роздавання кормів				
1.	Подрібнювач – змішувач		1	
2.	Навантажувач силосу і сінажу		1	
3.	Фуражир		1	
4.	Транспортери		1	
5.	Завантажувач кормів		1	
6.	Кормороздавач		1	
7.	Роздавач – змішувач		1	
Обладнання для створення мікроклімату				
1.	Теплогенератор		1	
2.	Електрокалориферна установка		1	
3.	Комплект обладнання “Клімат”		1	
Машини та обладнання для прибирання та утилізації гною				
1.	Транспортер		1	
2.	Скреперна установка		1	
3.	Гноєнавантажувач ковшовий		1	
4.	Насос для гною		1	
Загально фермерські машини та обладнання, водопостачання і напування тварин				
1.	Автоматична напувалка		30	
2.	Автонапувалка електродігрівом	групова з 3	1	
Моделі, макети, муляжі				
1.	Муляж корови		3	
2.	Муляж коня		1	

3.	Макет фуражира		1	
4.	Макет кормороздавача		1	
5.	Макет кормоцеху		1	
6.	Макет котла пароутворювача		1	
7.	Макет подрібнювача змішувача		1	

Професійна кваліфікація: оператор тваринницьких комплексів та механізованих ферм 6-го розряду

Перелік навчальних модулів та професійних компетентностей

№ з/п	Код модуля	Назва навчального модуля	Назва професійної компетентності
1.	ОТКМФ-6.1	Догляд за тваринами	<ol style="list-style-type: none"> 1. Догляд за коровами в родильному відділенні; 2. Догляд за бугаями; 3. Транспортування та роздавання кормів 4. Готування й подання молока телятам 5. Відгодовування молодняка збалансованими за поживними речовинами кормами 6. Годування, напування й чищення тварин 7. Формування груп молодняка, однорідних за вагою та віком
	ОТКМФ-6.2	Обслуговування обладнанням	<ol style="list-style-type: none"> 1. Керування автоматизованою системою вентиляції опалення в приміщеннях 2. Керування системою механізації під час прибирання гною, транспортування та роздавання кормів 3. Проведення технічного обслуговування засобів механізації та автоматики 4. Підтримування заданого мікроклімату у приміщеннях комплексу

Вимоги до професійної кваліфікації: оператор тваринницьких комплексів та механізованих ферм 6-го розряду

1. Кваліфікаційна характеристика

Завдання та обов'язки. Виконує механізовані роботи з вирощування молодняка та догляду за коровами в родильному відділенні на комплексах. Виконує механізовані роботи з догляду за бугаями. Вживає заходів щодо підвищення середньодобових приростів живої маси молодняка, годує його збалансованими за поживними речовинами кормами. Годує, напуває й чистить тварин. Формує групи молодняка, однорідні за вагою та віком. Готує й подає молоко телятам. Транспортує корми в секції приміщення і роздає їх у годівниці за допомогою транспортерів. Керує автоматизованою системою вентиляції опалення в

приміщеннях. Керує системою механізації під час прибирання гною, транспортування та роздавання кормів. Проводить технічне обслуговування засобів механізації та автоматики, регулює їх. Додержується правил і норм охорони праці, виробничої санітарії та протипожежного захисту.

Повинен знати: основи анатомії та фізіології молодняка великої рогатої худоби; основні види кормів, їх кормову цінність; раціони норми та режим годівлі й напування тварин; особливості годівлі та напування в період вирощування тварин, ветеринарно-санітарні умови та зоотехнічні вимоги до утримання молодняка великої рогатої худоби та бугаїв і догляду за ними; основні хвороби тварин; призначення, будову, правила технічної експлуатації засобів механізації та автоматизації; технологічні процеси утримання молодняка великої рогатої худоби та догляду за ним, їх послідовність, циклічність та тривалість; методи підвищення продуктивності обслуговуваного поголів'я худоби; основні знання з організації племінного обліку; правила і норми охорони праці, виробничої санітарії та протипожежного захисту.

Кваліфікаційні вимоги. Професійно-технічна освіта. Підвищення кваліфікації. Стаж роботи за професією оператора тваринницьких комплексів та механізованих ферм 5 розряду — не менше 1 року.

2. Вимоги до освітнього, освітньо-кваліфікаційного рівнів, професійної кваліфікації осіб, які навчатимуться за кваліфікацією оператора тваринницьких комплексів та механізованих ферм 6-го розряду.

2.1. При вступі на навчання

Повна або базова загальна середня освіта.

2.2. Після закінчення навчання

Повна або базова загальна середня освіта, професійна (професійно-технічна) освіта або професійна підготовка на виробництві, освітньо-кваліфікаційний рівень «кваліфікований робітник» за кваліфікацією оператора тваринницьких комплексів та механізованих ферм 6-го розряду.

3. Типовий навчальний план

Професійна кваліфікація: оператор тваринницьких комплексів та механізованих ферм 6-го розряду

Загальний фонд навчального часу – 232 годин

№ з/п	Напрямок підготовки	Всього годин	ОТКМФ-6.1	ОТКМФ-6.3
1	Загально професійна підготовка			
2.	Професійно-теоретична підготовка	66	41	25
3.	Професійно-практична підготовка	147	84	63
4.	Кваліфікаційна пробна робота	7		
5.	Консультації	12		
6.	Державна кваліфікаційна атестація	7		

7	Загальний обсяг навчального часу (без п.п.4.5)	220	108	88
---	--	-----	-----	----

Примітки

1. Кваліфікаційна пробна робота виконується за рахунок часу, відведеного на професійно-практичну підготовку.
2. Години, відведені на консультації, враховуються в загальному фонді навчального часу.

4. Перелік основних засобів навчання

№ п/п	Найменування	Кількість на групу з 15 осіб		Примітка
		Для індивідуального користування	Для групового користування	
Технологічне обладнання і машини для підготовки й роздавання кормів				
1.	Подрібнювач – змішувач		1	
2.	Навантажувач силосу і сінажу		1	
3.	Фуражир		1	
4.	Транспортери		1	
5.	Завантажувач кормів		1	
6.	Кормороздавач		1	
7.	Роздавач – змішувач		1	
Обладнання для створення мікроклімату				
1.	Теплогенератор		1	
2.	Електрокалориферна установка		1	
3.	Комплект обладнання “Клімат”		1	
Машини та обладнання для прибирання та утилізації гною				
1.	Транспортер		1	
2.	Скреперна установка		1	
3.	Гноснавантажувач ковшовий		1	
4.	Насос для гною		1	
Загально фермерські машини та обладнання, водопостачання і напування тварин				
1.	Автоматична напувалка		30	
2.	Автонапувалка групова з електропідігрівом		1	
Моделі, макети, муляжі				
1.	Муляж корови		3	
2.	Муляж коня		1	
3.	Макет фуражира		1	
4.	Макет кормороздавача		1	
5.	Макет кормоцеху		1	
6.	Макет котла пароутворювача		1	
7.	Макет подрібнювача змішувача		1	